

Lehen is-Socjetà Muzikali
San Lawrenz
Belt Vittoriosa A.D. 1883

Welcome to BeBirgu!

BeBirgu

BeBirgu is Birgu's newest place to be!
Situating in the completely renovated
SAN LAWRENZ Band Club at the Victory Square.

BeBirgu welcomes you every day of the year
for drinks and great food
served in a European Brasserie setting
with a nice lounge style open air patio.

BeBirgu, San Lawrenz Band Club
Victory Square, Birgu

Tel: 77220077 | E-mail: Ed@bebirgu.com

Olde City Pub

is the Best

Restaurant, Take Away & Pizzeria

Prop. Michael Darmanin

99, St Lawrence Street, Vittoriosa

Tel: 21 663 614

Fava Woodworks Co. Ltd.

KW 17B, Corradino Industrial Estate, Paola
Tel: 2182 7650

Manufacturers of all types of Wooden Mouldings

*Showrooms at the Factory and
80, St. Joseph High Road, Hamrun*

SPECIAL PRICES FOR FURNISHED FLATS OWNERS

Kejkijiet għall-Parties tat-tfal

Agtzel bejn Bob the Builder, Barbie, Dora,

Princess, Superman, Hello Kitty, etc.

Ċempel lil Steffi fuq 99426970 jew

e-mail: steffibugeja@yahoo.com

Soċjetà Mużikali San Lawrenz

Belt Vittoriosa

Il-Kelma tal-President

Lawrence V. Farrugia

Nixtieq nesprimi r-ringrazzjenti u l-apprezzament tiegħi għall-Kunċert Mużikali li shabi l-Membri tal-Kumitat organizzaw nhar is-Sibt 28 ta' Ottubru biex ifakkru it-30 sena tal-Presidenza tiegħi tas-Soċjeta'. Mhux il-hsieb tiegħi li nidhol f'hafna dettal ta' dak li flimkien imexxielna nweqqqu f'dawn l-aħhar 30 sena. Bizżejjed wiehed ihares lura kif kien il-Każin u kif inhu llum. Saru diversi proġetti u attivitajiet li għamtu unur lis-Soċjeta' tagħna u li bihom komplejna niktbu paġni tad-deheb fl-istorja glorjuża tas-Soċjeta' tagħna. Inkun qiegħed nonqos jekk ma nsemmiex il-proġett tal-Plancier b'leġġu artistiku li huwa gawhra ta' arti u sbruħija, ir-restawr tal-faċċata tal-Palazzo Huesca u t-tibdil ta' soqfa u l-installazzjoni elettrika kollha. Tul dan iż-żmien għaddejna minn żminijiet feliċi u oħrajn mhux tant feliċi. Imma l-imhabba tagħna lejn din is-Soċjeta' żammitni sal-ġurnata tal-lum fejn tajt dak kollu li stajt hafna drabi b'sagrifiċċju personali tiegħi u hafna drabi tal-familja wkoll, imma li dejjem sibt support kbir.

L-attività u l-entuzjażmu fil-preżent ġewwa l-każin, grazzi għall-membri tal-Kumitat, jimlik b'kuraġġ kbir. Il-hasra hi li varajna hafna proġetti u nehtieġu aktar għajnunna u mpenn mill-membri. Kif ilna ngħidu x-xogħol volontarju dejjem qiegħed jonqos. Titkellem ma' min titkellem, kulhadd jgħidlek l-istess. Fejn qabel kien ikun hemm għied għall-kontestazzjoni fil-Kumitat, illum hafna għaqdiet u soċjetajiet innew x'inhil votazzjoni għall-għażla tal-Kumitat għaliex trid taħdem minn xhur qabel biex ikollok bizżejjed membri biex tghaqqad Kumitat. L-istil tal-hajja li qegħdin ngħixu fih hija wahda mir-raġunijiet u f'Beltna għandna problema kbira li l-propjeta' qiegħda tinbiegħ lill-barranin u uliedna bis-salarji tagħhom huwa diffiċli li jakkwistaw fejn joqogħdu fil-Birgu. Fil-preżent għandna aktar min-nofs il-membri tal-Kumitat li ma joqogħdux il-Birgu. Minbarra l-hin u l-ispejjeż li għandhom biex jattendu l-Każin għandhom ukoll il-problema tal-Parking għaliex wara l-5 ta' filgħaxija l-parti kbira mill-ispazju tal-ipparkjar qiegħed riservat għar-residenti u mhux l-ewwel darba li tkun tattendi laqgħa tal-Kumitat u meta toħroġ issib ċittazzjoni bħal ma' ġieli gara lili qabel m'ergajt ġejt noqgħod hawnhekk. B'dawn il-problemi kollha dawn il-membri xorta jattendu regolari u saru indispensabbli għas-Soċjeta' tagħna.

Wara sentejn biss sejjer ikollna Arċipriet ġdid imma mhux prudenza li nikkummenta dwar dan għaliex dan ser isir minhabba l-esiġenza tad-Djoċesi. Ahna bħala Soċjeta' nixtiequ nringrazzjaw lill-Arċipriet Joe Mizzi tas-servizz li ta lill-Parroċċa tagħna u

tal-koperazzjoni li dejjem sibna u nawgurawlu aktar xogħol fl-għalqa tal-Mulej ġewwa Santa Luċija. Nixtiequ wkoll nagħtu merħba lill-Arċipriet il-ġdid tal-Kolleġġjata tagħna u bħal ma għamilna ma kull Arċipriet li kellna nwiegħduh il-koperazzjoni tagħna.

Għadna kemm kellna hafna xogħol biex armajna Bar fejn kellna xorb u affarijiet tal-ikel għall-bejgħ bhala parti mill-inizjattiva tagħna biex jingabru fondi għall-Każin. Bħal kull sena l-Birgu Fest kien suċċess fejn ġie mfahhar minn kull min imexxielu jasal sal-Birgu. Prosit lis-Sindku u l-Kunsilliera li jorganizzaw attivita' hekk kbira u għall-hidma tagħhom biex jakkwistaw il-fondi neccessarji. Nammira hafna l-impenn tal-Vittoriosani u s-sehem attiv tagħhom biex jinxtgħel il-Birgu bix-xemgħa. Naturalment dejjem hemm x'jista' jsir aħjar u dan x'qed jgħidu hafna nies li m'għandhomx il-facilita' li jwasslu s-suġġerimenti tagħhom. Il-Pjazza saret żgħira għal din l-attività u l-flejjes kbar li qegħdin jintefqgħu fil-palk, sound, dwal u kantanti m'humiex jtgħawdew bizżejjed għaliex bosta min-nies mhux ikollhom l-opportunita' li jersqu lejn il-pjazza.

Wahda mill-problemi l-kbar li nahseb qegħdin noqogħdu lura biex naffaċċjaw hija li kull minn għandu post allokat jarma kif irid, johrog il-barra mill-bankina aktar minn żewġ metri u dawk il-barranin li qegħdin jixtru l-allokkazzjoni tagħhom mingħand xi għaqda qed jarmaw bil-kbir u qed ikunu kompetituri kbar tal-għaqdiet volontarji li tant jahdmu f'dawn il-granet biex jaqilgħu sold. Nifhem li għandu jsir studju kif isiru stands uniformi bid-dwal l-istess għal kulhadd biex jagħtu dehra aktar sabiha lill-pjazza u b'hekk nirbhu hafna aktar spazju. Fil-pjazza għandhom jarmaw biss għaqdiet tal-Birgu u għall-ebda raġuni ma jista' jsir twillija. Jiena nifhem li b'naqra sacrifiċċju kull soċjeta' għandha ssib nukliju ta' membri biex jiehdu hsieb din l-attività.

Qegħdin noqorbu għat-tmiem tas-sena u għall-Festi sbieħ tal-Milied u l-Ewwel tas-Sena. Nappella għal attenzjoni akbar fl-attivitajiet li hejjejna biex niltaqgħu u nifirhu flimkien u fl-istess hin jingabru fondi biex insostnu l-Għaqda tagħna fil-hafna attivitajiet li torganizza u l-aktar fil-festi li jsiru ġewwa l-Parroċċa. Nawguralkom Milied hieni u Qaddis u s-Sena t-Tajba lilkom u l-Familja tagħkom.

Werrej

Il-Kelma tal-President.....	3
Mill-Birgu tal-Imghoddi.....	5
8 ta' Settembru f'Sant' Anġlu.....	6
Niccolò Paganini.....	7
Il-Milied - San Franġisk u l-Alwetta..	8
Programm Mużikali Annwali.....	8
Avvizi u Attivitajiet.....	9
Għalina n-Nisa.....	10
Wiċċ imb'wiċċ ma'	
Fr. John Avellino.....	11-13
Attivitajiet Novembru - Diċembru...14	

Editur

Simon Farrugia

Riklami

John Attard
Simon Farrugia
Lawrence V. Farrugia

Proof Reading

Bjorn Callus

Ritratti

Melvin Degiorgio
Noel Gauci
Lawrence Parascandolo
Elton J. Randich
Andre Xuereb

Ritratt Faċċata

Il-Banda Vittoriosana San Lawrenz
waqt il-Programm Annwali
Is-Sibt 28 t'Ottubru, 2017

www.stlawrencebandclub.com

Stampat

BONNICI'S
PRESS Est. 1924

36, Triq San Pawl, Valletta
Tel: 2122 4607 Mob: 9987 0603
E-mail: emibonnicis@gmail.com

PJAZZA REGINA VALLETTA

Everybody's Centrepiece

DELICATA
Family Winemaker
Since 1907

Soċjetà Mużikali San Lawrenz

Belt Vittoriosa

Mill-Birgu tal-Imghoddi Il-Birgu fi żmien il-Francizi

minn Anton Attard

F'Ġunju tal-1798 Malta għaddiet taht il-Francizi. Fi ftit jiem, bdew herġin ordnijiet u ttiehdu ċerti deċiżjonijiet li naffru lill-Maltin. Wara tliet xhur, niesna rvellaw u l-Francizi inghalqu wara s-swar tal-Belt Valletta u tal-Kottonera jistennew l-ghajnuna minn Napuljun. Izda bil-kosta madwar Malta mghassa mill-Ingliżi u l-Portugiżi u Napuljun imghasses mill-Ammirall Inqliz Nelson, dak li stennew ma wasalx. Ghamlu sentejn maqfulin wara s-swar, flimkien mal-biċċa l-kbira ta' dawk li kellhom darhom hemm. Fosthom kien hemm dawk ta' beltna.

Tul dawk is-sentejn, il-Maltin ta' wara s-swar sofrew diversi umiljazzjonijiet u maghhom il-ġuh, mard u mwiet. Fit-Tielet Volum tal-ktieb tieghu *Ancient and Modern Malta*, Louis de Boisgeline isemmi bosta minn dak li għaddew niesna minnu. Kiteb li saħansitra hadulhom hafna mill-ghamara, inklużi s-sodod, biex jintużaw mis-soldati assedjati. Ghalkemm ġew imwieghda kumpens, dan ma wasal qatt. L-istess ġralhom dawk tal-hwienet li ttehdilhom dak kollu li kien mehtieġ għat-truppi u baqghu b'xiber imnieher ukoll. Flimkien mas-serq minn djarhom, raw il-knejjes taghhom żarmati minn diversi oġġetti prezjużi, lesti biex jiġu rkantati biex mid-dhul jithallsu s-soldati. Ghajb għal dawk il-Maltin tat-tajjeb li xtraw hafna minnhom. Ghadd imdaqas ta' Vittoriosani sa tkeċċew minn belthom biex jaghmlu wisgha għas-soldati u, fl-istess hin, l-ikel għall-hakkiema assedjati jservi għal aktar tul ta' żmien.

Hawn il-Birgu, l-umiljazzjoni bdiet kmieni. Is-servizzi spiritwali li kienu jirċievu dawk li kienu jiffrekwentaw il-Knisja tal-Lunzjata ntemmu hesrem, għax il-Patrijiet Dumnikani kellhom ihallu l-kunventi tal-Belt Valletta u tal-Birgu, biex, kif ordnati, jingabru kollha fil-kunvent tar-Rabat. Waslu biex ma jhallux lill-antenati taghna jiċċelebraw il-festa ta' San Lawrenz, biex minflok imorru jarawhom jibahartu madwar l-Arblu tal-Liberta` li arbulaw fil-pjazza.

Ha naraw x'kompli kiteb Boisgeline. Sena wara l-Imblokk, meta l-ġuh beda jaghfas ġmielu, il-prezzijiet ta' xi prodotti tal-ikel telghu mogħla s-smewwiet. Biżżejjed tiftakar li għal ġimgha xogħol, dak iż-żmien, haddiem kien jithallas bi ftit soldi. Il-prezzijiet kwotati huma bbażati fuq il-munita Inqliza, meta Lira kienet komposta minn 20 Xelin u Xelin kompost minn 12-il Sold.

Libbra majjal Frisk	-	sitt xelini
“ laham immellah	-	żewġ xelini.
“ ġobon	-	seba' xelini u tliet soldi.
“ hut mhux frisk	-	żewġ xelini u żewġ soldi
“ hut frisk	-	tliet xelini u żewġ soldi
“ zokkor	-	tmintax-il xelin u erba' soldi
“ Kafe'	-	Lira, xelin u tmien soldi

“ Ċikkulata	-	tnax-il xelin
“ Tiġieġa	-	ghaxar xelini
“ Fenek	-	disa' xelini u
żewġ soldi		
“ Bajda	-	tmien soldi
“ Ġurdien jew far	-	
bejn xelin	u	xelin u sitt soldi

Hu kurjuż il-fatt li l-awtur ma niżżilx il-prezz tal-laħam taż-żiemel jew tal-hmir. Dan, għax dawk li ma kinux ta' hteġa assoluta, kienu ġa nqatlu biex jittieklu. Ghalkemm ma nafux jekk il-klieb u l-qtates inbighux, xorta wahda kienu sparixxew għal kollox.

Umiljazzjoni u Arroganza Kolonjali

Jekk l-aħhar snin tas-Seklu Tmintax xejn ma kienu sbieħ għall-Vittoriosani, dawk fil-bidu tas-Seklu Dsatax ma jaghmlulhomx ghajb.

Sitt snin wara li Malta għaddiet taht l-Inqlizi, il-Birgu għadda minn wahda mill-agħar traġedji li qatt sehew fi ġżiritna. F'Lulju tal-1806, splodiet il-porvlista li nbriet taht is-swar tal-inhawi magħrufin bhala *Fejn Sabu s-Sinjur*. Din kienet halliet mal-160 mejtin u aktar minn 300 korruti; min serjament u min xi ftit inqas.

Qabel ma splodiet, kienu saru protesti minn individwi prominenti, fejn ingibdet l-attenzjoni tal-awtoritajiet li fejn saret kienet qrib hafna tal-abitat. Izda dawn sabu widnejn torox. L-inkjesta li saret wara ikkonfermat li l-protesti kienu validi, għax fost il-konkluzjonijiet li hargu kien hemm li qatt ma messha nbriet fejn kienet, aktar u aktar meta x-xogħol kien qed isir b' ċerta negliġenza. Biex jiżded il-melħ fuq il-ferita, fost il-kbarat kien hemm min ikkonsla għax fost il-vittmi ma kien hemm ebda fizzjal mill-Flotta jew mill-Armata Inqliza.

Izda l-kbir kien għadu ġej. Meta l-Kummissarju Inqliz, Alexander Ball, talab 30,000 sterlina bhala kumpens għal min tilef il-propjeta` biex seta' jibni daru mill-ġdid, it-tweġiba minn Londra kienet li *min joqghod go fortizza għandu riskju daqs kemm għandu vantaġġi*. Is-Segretarju tal-Kolonji hareġ b'wahda isbah. In-nies tal-Birgu messhom xtraw polza ta' assikurazzjoni. Dan meta, f'dawk is-snin, bilkemm kienu jaqilghu x'jieklu. Biex inkun għidt kollox, wara hafna taħbit, hames snin wara, wasal kumpens ta' ftit aktar min-nofs is-somma mitluba. Sadanittant, dawk li tilfu darhom u sfaw bla saqaf fuq rashom, kellhom jikkuntentaw billi jmorru jgħixu f'dak li, fi żmien l-Ordni ta' San Ġwann, kien il-habs tal-ilsiera, taht il-Forti Sant' Anġlu. U whud minnhom kellhom jibqghu jgħixu hemm għal madwar 30 sena shah.

Soċjetà Mużikali San Lawrenz

Belt Vittoriosa

8 ta' Settembru f'Sant' Anġlu

jikteb George Cilia

Meta fl-1530 l-Ordni ta' San Ġwann waslet Malta, l-ewwel post li hadu taht idejhom kien il-kastell li kien hemm, fejn illum insibu l-Forti Sant' Anġlu. Dan il-kastell maghruf bhala l-kastell ta' hdejn il-bahar ghalhekk "Castrum Maris". Hu mahsub li l-eqdem bini li kien jinstab f'dawn l-inhawi huwa xi tempju ta' żmien ir-Rumani.

Fiz-żminijiet mhux tant 'il boghod, l-Amministrazzjoni Britannika f'pajjiżna ghażlu l-ahjar post ghall-flotta taghhom, il-forti Sant' Anġlu, okkupawh, biddlulu ismu f'HMS St. Angelo. L-Ingliżi ma tantx ghamlu tibdil fil-forma tal-forti anzi matul is-snin ta' paċi dejjem ikkonservawh mill-ahjar. Kienu l-awtoritajiet navali, li wara hafna korrispondenza mal-Kollegġjata ta' San Lawrenz laħqu ftehim sabiex l-Arċipriet jidhol bid-dritt tiegħu li f'nhar it-8 ta' Settembru man-nies tal-Birgu, bla hlas ta' xejn, iqaddes quddiesa u jbierek l-oqbra fiċ-ċimiterju tal-mejtin tal-Assedju 1565.

Il-Kastell fis-sbuhija tiegħu

F'dokument tal-1274 isemmi knisja żghira mhaffra fil-blat ġewwa l-forti Sant' Anġlu dedikata lit-twelid tal-Verġni Marija b'żewġ altari tal-ġnub dedikati lil Sant' Anġlu u San Bjaġju. Leġġenda tgħid li kien il-Konti Ruġġieru li stabbilixxa din il-kappella bl-isem ta' Sant' Anġlu fis-sena 1091 li aktar 'il quddiem kellha tiġi annessa mal-Parroċċa ta' San Lawrenz. F'iskrizzjoni bil-Latin jinsab miktub hekk "Il-Konti Ruġġieru keċċa lis-Seraċini u rrenjat il-paċi fost l-abitanti li ddedikaw il-knisja għall-qima ta' Omm Alla".

Il-Gran Mastru Philippe Villiers de l'Isle Adam, l-ewwel Gran Mastru li wasal Malta haseb u beda jsahhah is-swar tal-kastell, bena l-Palazz Maġisterjali u l-Knisja ta' Sant' Anna. Fis-snin tal-gwerra l-kastell sofra hsarat bil-bombi tal-ghadu, mhux ftit, iżda mat-tmiem tal-attakk saru xi tiswijiet min-naha tal-Ingliżi. Mat-tluq tal-Flotta Ingliża fl-1979, il-forti ngħalaq u għal xi żmien baqa' abbandunat. Il-valur storiku tal-forti dejjem baqa' jberren f'moħħ il-Maltin sakemm fl-1999 il-Gvern ta' b'ċens ta' disgha u disghin sena l-parti ta' fuq lill-Ordni ta' San Ġwann. Hawn beda r-restawr minn esperti tal-Ordni, bil-bandiera tar-religjon tidher tperper minn kullimkien.

Ahna din is-sena żorna l-Kappella tan-Nativita' mal-Arċipriet tal-Birgu, assistejna għall-quddiesa bil-kant u l-vjolini u komplejna l-mixja miegħu sa fuq il-Qabar tal-Mejtin tal-Assedju. L-Arċipriet bierek iċ-ċimiterju, sar waqfien ta' silenzju bit-talb, indaqq il-'Last Post', filwaqt li l-Banda tal-Scouts ta' Bormla sebbhu l-festin. Il-kelliema tal-Heritage Malta u tal-Festi Nazzjonali qieghdu kuruni tar-rand fuq il-monument u esprimew it-tifhir fuq is-sugġett tal-ġurnata. In-nies baqghu deħlin fil-kastell, kulhadd kelma wahda fuq ix-xogħol metikoluż tar-restawr, il-fortifikazzjonijiet tisthajlhom inbnew illum, il-veduta tal-Port il-Kbir hija xi haġa inkantevoli. Prosit lil kull min hadem f'dan is-subborg tal-Birgu.

Wirja ta' Ikoni

F'sala fiċ-ċentru tal-kastell inżammet wirja ta' oġġetti konnessi mat-taqbid tal-Kavallieri mal-Misilmin. Prinċipalment esebiti huma x-xabla u l-kappell ta' żmien it-taqbid u l-korazzi użati mill-Gran Mastru De Valette. Il-kappell u x-xabla jingħad li De Valette hallihom warajh fil-kappella tal-Madonna Damascena li tinsab l-Oratorju ta' San Ġużepp, fejn kien imur jitlob l-ghajnunna tagħha. Il-korazza tkun esposta s-sena kollha fl-Armerija tal-Palazz il-Belt Valletta. Irrid infakkar li l-korazza tal-Gran Mastru diġa' kienet dahlet darb' ohra fil-Birgu fis-sena 1965. Is-Soċjeta' Storika/Kulturali kienet torganizza il-kommemorazzjoni tal-Assedju l-Kbir, f'dik is-sena intalab il-permess tal-Mużew Nazzjonali biex il-korazza

titqiegħed għall-wiri fil-Pjazza Vittoriosa u hekk ġara. Id-diskors tal-okkażjoni kien intiseg mill-Pittur, Kavallier tal-Ordni, Rafael Bonnici Cali. Il-Banda Duke of Edinburgh esegwiet programm mużikali fil-pjazza u l-Banda Prince of Wales għamlet marċ madwar it-toroq tal-Birgu. Iż-żewġ baned kebbu l-ferh ta' ġrajja storika għal Malta, wisq iżjed għall-Belt Rebbieha.

Ahna komplejna telghin in-naha ta' fuq tal-forti, din il-parti tappartjeni lill-Ordni Ġerosolomitana fejn iltqajna mal-Kavallier wahdieni Fra John Critien. It-tagħrif fil-qosor li kellimna fuq l-Ordni ta' San Ġwann, il-Kavallier qalilna fost l-ohrajn li l-Ordni għandha diversi sptarjet madwar id-dinja, il-Kavallieri jghoddu mas-sittin. F'Malta ingħaqad Kavallier iehor bil-voti tal-ubbidjenza, l-faqar u l-kastita' Fra John Vassallo. F'dan il-mument sirna nafu li Fra Critien gie promoss bhala Baliju tal-Ordni. Il-kastell Sant' Anġlu issa huwa maqsum bejn tliet sidien li huma l-Ordni ta' San Ġwann, il-Heritage Malta u l-Knisja Parroċċa Kollegġjata ta' San Lawrenz. Ahna irringrazzajna lill-Baliju tal-informazzjoni, urejniet il-pjaċir tagħna għal dak kollu li rajna u smajna. In-nies baqghu deħlin fil-forti, aktarx dilettanti tar-regatta li tiġġedded kull nhar 8 ta' Settembru fil-Port il-Kbir, l-ahjar pozzizzjoni biex issegwi l-avveniment.

IKLA
organizzata mis-Soċjeta' Mużikali San Lawrenz

nhar is-Sibt 11 ta' Novembru
fis-Sala tal-Konċerti f'Palazzo Huesca
fit-20:00

Menu

Starter
Pasta

Main course
Hut
Laħam
Tiġieġ

Deżerta u Tazza Nbid

Prezz: €15

Bijetti mingħand is-Sur Eugenio Pellicano u l-Membri tal-Komitat

Soċjetà Mużikali San Lawrenz

Belt Vittoriosa

Niccolò Paganini

jikteb Christopher Pisani (Arkivista)

Iż-żmien jghaddi u ma jistenna 'l hadd. Minn wara l-festa suċċess li kellna, ghaddejna għall-Birgufest, u għall-preparamenti u eventwalment għall-Programm fl-okkażjoni tat-30 sena President ta' Lawrence Farrugia. Minn hawnhekk nixtieq nawguralu f'għeluq dan l-anniversarju. Pero' l-attività ma tieqafx hemm. Issa qed nippreparaw ukoll għall-avvenimenti tal-Milied. Minn hawnhekk niehu l-opportunità biex inhegġgħkom tattendu u tiehdu gost magħna fl-attivitàjiet li s-soċjeta' tagħna ser tkun qed tagħmel f'dan iż-żmien hekk sabih tal-Milied. Dan kollu bla dubju juri kemm is-Soċjeta' tagħna hija wahda denja ta' banda mużikali b'qalb li thabbat għall-mużika u għall-ammiraturi li tant jikkonkorru. Sadattant, il-kompożitur li se nlaqqagħkom miegħu f'din il-harġa huwa Niccolò Paganini.

Niccolò Paganini twieled Genova nhar is-27 t'Ottubru 1782, li f'dak iż-żmien kienet il-belt kapitali tar-Repubblika ta' Genova. Hu kien it-tielet wild minn sitta ta' Antonio u Teresa (née Bocciardo) Paganini. Missieru kien negozjant li ma tantx kien jirnexxi, iżda kien idawwar lira billi jdoqq il-mużika fuq il-mandolin. Fl-età ta' hames snin, Paganini beda jitgħallem il-mandolin ma' missieru, u l-vjolin ta' seba' snin. It-talenti mużikali tiegħu ġew rikonoxxuti malajr, u kisbu diversi boroż ta' studju għal-lezzjonijiet tal-vjolin. Iż-żgħażuġ Paganini studja taht diversi vjolinisti lokali, fosthom Giovanni Servetto u Giacomo Costa, iżda l-progress tiegħu malajr qabez il-kapaċitajiet tagħhom. Wara dan, Paganini u missieru vjaġġaw lejn Parma biex ifittxu aktar gwida minn Alessandro Rolla. Imma ġara li, wara li sema' lil Paganini, Rolla bghatu mmedjament għand l-għalliem tiegħu stess, Ferdinando Paer u, aktar tard, lill-għalliem ta' Paer stess, Gasparo Ghiretti. Għalkemm Paganini ma baqax fit-tul ma' Paer jew Ghiretti, it-tnejn kellhom influwenza konsiderevoli fuq l-istil tal-kompożizzjoni tiegħu.

Il-Franċiżi invadew it-tramuntana tal-Italja f'Marzu tal-1796, u Genova ma kinitx salvata mill-invażjoni. Il-familja Paganini fittxew kenn fil-proprjetà li kellhom f'Rosairone, hdejn Bolzaneto. Huwa mahsub li kien f'dan il-perjodu li Paganini żviluppa r-relazzjoni tiegħu mal-kitarra. Sal-1800, Paganini u missieru kienu marru lejn Livorno, fejn Paganini kellu diversi kuncerti u missieru beda x-xogħol marittimu tiegħu. Fl-1801, ta' 18-il sena Paganini kien mahtur bhala l-ewwel vjolin tar-Repubblika ta' Lucca, iżda parti sostanzjali tad-dhul tiegħu kien ġej minn xogħol li kien jagħmel għal rasu. Il-fama tiegħu bhala vjolinista ġiet imqabbla biss mir-reputazzjoni tiegħu bhala wiehed li jhobb jilgħab il-flus u wiehed li jhobb in-nisa.

Fl-1805, Lucca ġiet annessa minn Franza ta' Napuljun, u r-reġjun ġie mgħoddi lil oht Napuljun, Elisa Baciocchi. Paganini sar vjolinista għall-qorti ta' Baciocchi, waqt li jagħti lezzjonijiet privati lir-raġel ta' Elisa, Felice. Fl-1807, Baciocchi saret il-Gran Dukessa tat-Toskana u l-qorti tagħha ġiet trasferita għal Firenze. Paganini kien mistenni li jmur mad-dukessa iżda dan ma marx biex ikompli bil-karriera mużikali għal rasu.

Għal ftit żmien, Paganini mar lura jagħmel xi kuncerti mużikali ġewwa Genova u Firenze. Għalkemm kien popolari hafna mal-udjenza lokali, kien għadu mhux magħruf hafna fil-bqija tal-Ewropa. L-ewwel eżekuzzjoni kienet waqt kuncert li għamel f'La Scala ta' Milan fl-1813. Il-kuncert

kien suċċess kbir. Bhala riżultat, Paganini beda jiġbed l-attenzjoni ta' diversi mużiċisti prominenti oħra madwar l-Ewropa.

Fl-1827, il-Papa Ljun XII onora lil Paganini bl-Ordni tal-Golden Spur. Il-fama tiegħu infirxet madwar l-Ewropa, anke permezz ta' numru ta' kuncerti li bdew fi Vjenna f'Awgust 1828, u komplew f'uhud mill-ibliet Ewropej, fosthom fil-Ġermanja, il-Polonja, Boemja u fl-aħhar fi Strasburgu f'Frar 1831. Dan kien segwit minn ġiti f'Parigi u fl-Ingilterra. L-ivvjaġġar ta' Paganini ġabu f'kuntatt ma diversi kittaristi famużi, inkluż Ferdinando Carulli f'Parigi u Mauro Giuliani fi Vjenna.

Matul il-hajja tiegħu, Paganini ma kienx barrani għal mard kroniku. Għalkemm ma teżisti l-ebda prova medika definittiva, huwa kellu reputazzjoni li kien affettwat mill-Marfan Syndrome jew Ehlers-Danlos syndrome. Barra minn hekk, l-iskeda frekwenti tiegħu ta' kuncerti, kif ukoll l-istil ta' hajja stravaganti tiegħu, kienu ta' piż fuq is-sahha tiegħu. Huwa ġie dijanjostikat b'sifilja fl-1822, u l-kura li nġhata kienet tinkludi l-merkurju u loppju. Dan wassal għal effetti sekondarji fiżiċi u psikoloġiċi. Fl-1834, waqt li kien għadu f'Parigi, ġie ttrattat għat-tuberkolozi. Għalkemm ir-rikoverazzjoni tiegħu kienet kemmxejn mghaġġla, il-karriera tiegħu kienet imminata minn diversi problemi ta' sahha, u depressjoni li minn granet ġieli damet anke xhur.

F'Settembru tal-1834, Paganini waqqaf il-karriera tiegħu tal-kuncerti u rritorna lejn Genova. Paganini ddedika l-hin tiegħu għall-pubblikazzjoni tal-kompożizzjonijiet u l-metodi tal-vjolin tiegħu. Huwa aċċetta studenti, li tnejn minnhom kellhom suċċess moderat: il-vjolinista Camillo Sivori u ċ-ċellist Gaetano Ciandelli. Fl-1835, Paganini rritorna f'Parma, din id-darba taht il-kariga tal-Arċidukessa Marie Louise tal-Awstrija, it-tieni mara ta' Napuljun. Huwa kien inkarigat mill-organizzazzjoni mill-ġdid tal-orkestra tal-qorti tagħha. Madankollu, huwa eventwalment kellu jidhol f'kunflitt mal-atturi u l-qorti, għalhekk il-viżjonijiet tiegħu qatt ma sehhew.

Fl-1836, Paganini rritorna lejn Parigi biex iwaqqaf Casino. Innuqqas immedjat tiegħu fil-Casino halla biss telf finanzjarju, u kellu jirkanta l-effetti personali tiegħu, inklużi l-istrumenti mużikali tiegħu biex jirkupra t-telf. Fil-Milied tal-1838, telaq minn Parigi għal Marsilja u, wara waqfa qasira, ivvjaġġa lejn Nizza fejn il-kundizzjoni tiegħu marret għall-aghbar. F'Mejju 1840, l-Isqof ta' Nizza bagħat kappillan lokali lil Paganini biex jassistih bl-aħhar riti. Paganini assumma li s-sagrament kien prematur, u għalhekk irriffjuta dan is-sagrament.

Ġimgha wara, fis-27 ta' Mejju 1840, Paganini miet minn emoraġġja interna qabel mas-sacerdot seta' jiġi mghajjat. Minhabba dan, u l-ghajdut fuqu li kellu assoċjazzjoni max-xitan, il-Knisja ħadhet li l-ġisem tiegħu ikollu dfin Kattoliku f'Genova.

Nixtieq nibgħat l-Awguri tiegħi u tal-familja tiegħi lill-ġhezież tagħkom. J'Alla jkollkom Milied hieni u mimli barka u j'Alla jkollkom sena ahjar minn din li waslet biex tintemm.

Soċjetà Mużikali San Lawrenz *Belt Vittoriosa*

Il-Milied - San Frangisk u l-Alwetta

minn Fr Martin Mamo OFMCap.

Hafna jikkonfondu jekk jiklux laham fil-Milied meta dan jiġi l-Ġimgha. Nixtieq inwegibkom billi nirrakkuntalkom grajja li ġrat lil San Frangisk t'Assisi, li kien iffissat fuq it-Twelid ta' Sidna Ġesu' Kristu.

Jum fost l-ohrajn, wara l-ikla ta' nofs in-nhar, il-patrijiet Frangiskani baqghu madwar il-mejda, bhal ma kienu jaghmlu s-soltu, biex iqattghu ftit hin flimkien jiddiskutu u jikkellmu bejniethom.

Inzerta li dak in-nhar kien il-Ġimgha. Dak iż-żmien, bhala sinjal ta' ħahda, ma kienx permess jittiekel laham nhar ta' Ġimgha u ghalhekk il-kliem waqa' fuq dan id-dmir. Wiehed mill-patrijiet, Fra Morico, staqsa:

*“X' nagħmlu jekk il-Milied jinzerta l-Ġimgha?
Għandna nimxu mar-regola jew le?”*

Kulhadd qal tiegħu, iżda ma setghux jaqblu. San Frangisk kien qieghed isegwi d-diskussjoni fis-kviet, iżda x'hin intebah li ma kienu waslu mkien, qalilhom: “Mhux sewwa li tirreferu għal jum it-Twelid ta' Ġesu' Bambin bhallikieku huwa jum bhall-ohrajn. Il-Milied huwa festa kbira u importanti hafna u ghalhekk kulhadd għandu jiċċelebrah bil-kbir u jekk jinzerta l-Ġimgha ma tkunu qed tikrsu l-ebda regola jekk tieklu l-laham.”

Shabu l-patrijiet kienu jafu li kienet ix-xewqa ta' Frangisku li f'dak il-jum qaddis – **Jum il-Milied** – il-foqra jkollhom ikel bnin biex ikunu jistgħu jifirhu huma wkoll u kien jaghmel minn kollox biex ihajjar lis-sinjuri jagħtu ftit minn gidhom almenu f'jum il-Milied. Kien jixtieq ukoll li saħansitra l-hmir u l-gniedes jinghataw silla aktar mis-soltu.

“Li kieku nista' nkellem lill-Imperatur”, qal Frangisku, “nitolbu johroġ bandu biex nhar il-Milied, fit-triq jinxterdu l-qamh u żrieragh ohrajn biex f'dan il-jum qaddis, l-ghasafar kollha, b' mod speċjali l-alwett, isibu x'jieklu.”

Semma' l-alwett għaliex dawn l-ghasafar kienu tassew għal qalbu. Sikwit kien jghid, “Ohtna l-Alwetta għandha kapoċċ bhalma għandna ahna r-religjużi. Hija għasfura umli u tohrog tftitex iż-żrieragh ma' kullimkien. Tgħaddi hin twil tftitex l-ikel mingħajr ma tgemgem u taf tikkuntenta b'dak li ssib, ukoll jekk ikollha tnaqqar l-ikel minn xi miżbla. Fuq kollox, hija u tittajjar dejjem tgħanni u tfahhar lill-Mulej bhalma għandna nagħmlu ahna lkoll.”

U kien ikompli: “Ir-rix ta' din l-ghasfura huwa lewn it-trab tal-art u għalhekk hija ta' eżempju għalina r-religjużi biex niċċahhdu minn hwejjeg bil-lwien qawwija u sbieh u minflokhom nużaw dawk li ma jiswewx wisq.”

Frangisku kien iħossu jrid itir bil-ferh kull meta kien jara jew jisma' dawn l-ghasafar jghannu. Kien jaghmel minn kollox biex ikun bhalhom mingħajr irbit ma' hwejjeg bla bżonn u hieles minn hsbijiet żejda li jtaqqluh. L-ghan ewlieni ta' hajtu kien li jfahhar il-kobor tal-Mulej, u jroddlu hajr għal ġmiel il-holqien. Hekk għamel Ġesu' fl-ewwel Milied, ftaqar biex fil-faqar tiegħu, nistanu ahna.

Il-Milied it-tajjeb lilkom u lil familji tagħkom.

Programm Mużikali Annwali 30 Sena President

Nhar is-Sibt 28 t'Ottubru, 2017 il-Banda Vittoriosana San Lawrenz esegwiet il-Programm Mużikali Annwali tagħha fejn dan sar fil-Main Auditorium fil-Pjazza tal-Belt Vittoriosa. Dan il-Programm fakkar it-30 sena Presidenza tas-Sur Lawrence V. Farrugia li ilu f'din il-kariga prestiġjuża mis-sena 1987. Il-Banda li kienet taht id-direzzjoni tas-Surmast Direttur Jonathan Abela għaddiet programm varjat fejn fost il-bċejeċ mużikali li ndaqqu kien hemm French Comedy, Funeral March of a Marionette, Di Providenza il Mar, The Provenance, Harry Potter Symphonic Suite, Abracadabra, Acclamations, The Godfather Saga, Pixar Movie Magic u Canta Napoli. Programm iehor mill-kbar u suċċess mill-Banda tal-Birgu.

Soċjetà Mużikali San Lawrenz

Belt Vittoriosa

SQALLIJA 2018
IL-BANDA VITTORIOSANA SAN LAWRENZ
ghal darb'ohra barra minn xtutna

Programmi Mużikali mill-Banda tal-Birgu
ghall-Festa ta' San Mauro r'Viagrande

Mis-Sibt 13 ta' Jannar sat-Tlieta 16 ta' Jannar
Nżuru l-Etna, Catania, Acitrezza,
Viagrande u Taormina

Prezz €325
jinkludi titjira bl-Airmalta, taxxa, transfers, eskursjonijiet, trasport
u akkomodazzjoni fuq bazi half board

Ahsbu kmieni ghax il-postijiet huma limitati

#ilbandatalbirgu

Dinner Dance tal-Milied

nhar it-Tlieta 12 ta' Diċembru, 2017
Sky Room tal-Hotel Preluna
Prezz: €30 li jinkludi Buffet Dinner, Entertainment u Trasport
Kull min huwa interessat ghandu javvicina
lil Eugenio Pellicano fuq 7961 7288.

MENU
ANTIPASTO
A selection of fresh salads, cured meats, shellfish, seafood,
sott'olio vegetables, dips, cheese, nuts and dried fruit

SOUP
Spiced pumpkin soup with cumin and orange jus served
with Parmesan cheese and croutons

PASTA
Tossed tagliatelle with shrimps, smoked salmon and
zucchini Baked lasagne with rich meat ragu' ricotta and
béchamel sauce Tex Mex rice with sweet corn,
mixed peppers, red beans, guacamole and cheddar cheese

HOT BUFFET
Grilled turkey breast in a Marsala wine jus with leeks and
field mushrooms Poached grouper supreme in a dill
vinaigrette with stir fried mixed vegetables Grilled beef
rib eye with a mustard and three peppercorn sauce

CARVERY
Roasted Gammon in a honey and cinnamon rub
served with apple sauce
Seasonal fresh vegetables and potatoes

DESSERT
A selection of seasonal desserts with various gateaux,
tarts and mousses Coffee and homemade mince pies

Party tal-Milied
f'Palazzo Huesca
Nhar il-Hamis 28 ta' Diċembru, 2017
mit-8 p.m. il-quddiem
Prezz €10
Ikun hemm ikel u divertiment
Ser isir il-Launch tal-Festi 135 Sena Banda

Soċjetà Mużikali San Lawrenz

Belt Vittoriosa

Ghalina n-Nisa

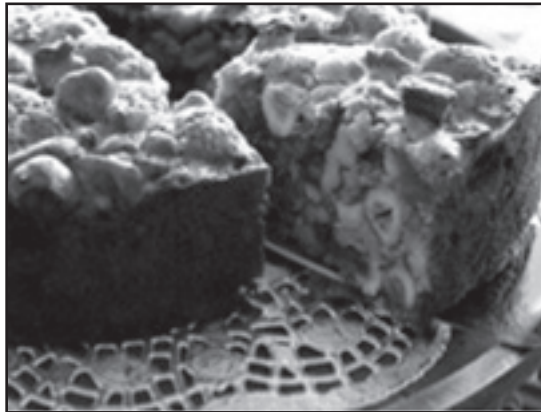
minn MaryRose Gauci

Torta ta' San Martin

Ingredjenti

130g dqiq self-raising
¼ kuċċarina msiemer tal-qronfol mithuna
½ kuċċarina kannella
2 bajdiet, separati
120gr zokkor ismar
2 mgharef halib
200gr tamal imqatta'
100gr tin mqatta'
75gr sultana kbira
50gr konfettura
200gr ġellewż shih
200gr ġewż
100gr lewż shih bla qoxra

Metodu:

Idlek reċipjent kwadru ta' 14ċm bil-butir u iksi bil-karta strazza. Habbat l-abjad tal-bajd sakemm tiffirma xkuma. Bil-mod il-mod hallat billi tuża mgharfa u ttella' minn isfel ghal fuq, l-isfar tal-bajd, iz-zokkor, id-dqieq u l-halib mal-ixkuma. Fl-ahhar zid it-tamal, tin, sultanas, konfettura, ġellewż u l-ġewż. Ferra t-tahlita fir-reċipjent u llixxja t-tahlita. Żejjen il-wiċċ bil-lewż u ahmi fil-forn b'temperatura ta' 180ċ ghal 40 minuta. Nehhi l-kejk mill-forn u hallih jiksah kompletament sakemm tohorġu mill-forma. Żejjen bl-icing sugar qabel ma sservi.

Snowmen Truffles

Ingredjenti:

Pakkett gallettini plain,
300gr ġellewż inkaljat,
Mgharfa ghasel,
Żewġ mgharef kokkodina,
Tliet mgharef mishun,
Żewġ mgharef rum jew brandy,
Ċikkulata bajda (għall-kisi),
gallettini żghar taċ-ċikkulata ghat-tiżjin.

Metodu: farrak il-gallettini, flimkien mal-ġellewż. Żid il-kokkodina, l-ghasel u x-xorb jekk se tużahom. Żid il-mishun kemm hemm b'żonn sakemm tara li t-tahlita ġiet qisha ghagina. Hu mgharfa mit-tahlita, haddem bejn idejk biex tiffirma ballun tawwali. Irrepeti sakemm tispicċa t-tahlita. Holl iċ-ċikkulata u iksi l-blalen. Hallihom jikshu. Żejjen b'gallettina żghira taċ-ċikkulata bhala kappell. Ghamel l-ghajnejn, il-halq u mnier bil-pinen apposta tal-ikel jew icing kkulurit.

Ftit tagħrif dwar it-tuffieħ

Ghandek tagħzel it-tuffieħ billi tara li l-qoxra hija shieha minghajr tbajja, lixxa u tleqq. Il-frotta ghandha tkun soda. Il-kulur tal-qoxra ghandu jkun dak karatteristiku għall-ispeċi. Ghandek tiskarta t-tuffieħ kollu li jkollu daqqiet, għafsiet jew tbajja, imkemma jew rotob. It-tuffieħ terfghu billi tpoġġih ġo kaxxa tal-injam fuq ftit tiben u ma jmissux ma' xulxin f'post xott u tghaddi l-artja u hekk it-tuffieħ iżomm anke tliet xhur filwaqt li fil-frigġ iżomm għal hmistax-il ġurnata.

It-tuffieħ ghandu kimika maghrufa bhala pectin li hija ta' benefiċċju kontra l-kolesterol, kif ukoll ta' benefiċċju kontra ċ-ċellulite u favur il-funzjoni tal-imsaren. Meta ddum toġhmod it-tuffieħ, jgħin biex ihalli s-snien nodfa kif ukoll tinfurzahom. Għal kull 100gr tuffieħ ghandek 60 kalorija. It-tuffieħ fih il-vitami A, B u Ċ. Fihom ukoll il-minerali bhal fosfru, kalċjum, potassa, ram, żingu u magnesju.

Wiċċ Imb'wiċċ ma' Fr John Avellino

minn Paul Micallef

Lil Fr John Avellino jafu kulhadd, tista' tghid. Wara l-mewt ta' Dun Ġużepp Caruana, nistghu nghidu li fuq dahar Fr John (kif inhu popolarment maghruf) waqghet ir-responsabbiltà ta' saċerdot li ilu hafna jahdem fil-parroċċa tal-Birgu. U l-fatt li hu mill-Birgu u baqa' jghix il-Birgu, jaf sew il-problemi ta' din il-lokalità minn kull lat, soċjali u anki pastorali. Dan ukoll fid-dawl li fil-parroċċa taghna l-Arċiprieti qed jinbidlu wara żmien qasir, kif ghadu kemm sehħ dan l-aħhar.

Ir-rwol ta' Fr John illum hu kruċjali u nqabblu mar-rwol li kellu Dun Pawl Camilleri fis-snin sebghin u tmenin. Illum kull problema li tinqala', sew jekk hi problema matrimonjali, finanzjarja, pastorali, jew bejn l-ghaqdiet ... arah kulhadd ifittex lil Fr John. Illum dan is-saċerdot sar il-*fulcrum* u l-pern tal-hajja pastorali tal-Birgu.

Habib

Fuq bażi personali jien habib tiegħu u hdimna f'diversi oqsma flimkien. Irrid ngħid li hemm ċertu rispett u ammirazzjoni reċiproka, għalkemm mhux dejjem qbilna fuq kollox (speċjalment fil-kitbiet tiegħi, kif għamel f'din l-istess kitba!). Hdimna fuq il-Programm tal-Festa, fuq attivitajiet tal-Birgu u kien hu li tani ċ-ċans nidhol fil-midja lokali, speċjalment f'dik li hi kitba, meta kien għamill suggeriment biex nibda nikteb paġna u wara anki tnejn fuq il-gazzetta tal-*Media Centre*, IL-ĠENS u wara *IL-ĠENSillum*, kemm meta kienet tiġi stampata fuq il-karta, kif ukoll meta għaddiet għall-verżjoni diġitali fuq l-*internet*. Wara kompli jagħtini l-appoġġ anki meta kien editur tal-istess gazzetta u anki ukoll fi programmi tar-radju fuq l-istazzjon RTK.

Mument ta' bżonn

Kif għamel ma' hafna familji fil-Birgu, lil Fr John sibtu f'dawk il-mument li l-iktar li kellu bżonn u hu mill-aħjar li seta qeda dmiru bl-akbar dedikazzjoni. Hekk insemmi fil-problemi normali u mhux normali fil-hajja matrimonjali, fejn dejjem kien dispost li jismagħni meta jkun hemm bżonn (anki jekk jien ngħid hafna!). Fil-fatt hu kien għamill l-priedka fit-tieg tiegħi, kien preżenti anki fil-mument ta' dwejjaq, kemm fit-telfa bikrija ta' missieri u riċentament is-sena l-oħra meta kelli t-tragedja tal-mewt ta' hija Manwel. Fil-fatt hu kien wiehed minn tal-ewwel li tani hjiel tal-aħbar u akkumpanjani bl-iktar biċċa xogħol iebes li kellu niffaċċja ... dik li nagħti l-aħbar lil omni Karmena. Kif ukoll akkumpanjani u ha l-inkarigu li jidentifika l-ġisem ta' hija fil-kamra mortwarja fl-isptar Mater Dei. Kien hu wkoll s'intendi li mbagħad għamel il-priedka fil-quddies tal-funeral. U ta' dan kollu pubblikament inroddlu hajr.

Kwalitajiet

Hu persuna li jhobb hafna l-maturità u r-rispett u f'ċertu aspetti, anki perfezzjonist (kemm-il darba illitkajna u argumentajna fuq il-kitba tiegħi!). Hu jammira hafna dawk li jirraġunaw b'moħħhom u mhux b'xi passjoni li xxekkel is-sens komun. Jemmen hafna li l-edukazzjoni hija ċ-ċavetta biex wiehed ikun jista' jgħolli l-livell tal-ghixien tiegħu, speċjalment f'dawk il-lokalitajiet f'Malta, bħalma hi l-Kottonera, li għal tant żmien kienu jitqiesu bħala vulnerabbli. Stqarr miegħi li jinkedd jara żgħażaġh, speċjalment mill-Birgu, li ma jkomplux bl-istudji tagħhom. "L-edukazzjoni hi investiment sod għall-ġejjieni," tenna miegħi.

Għalkemm hu joqgħod għall-kritika, imma bħal kull bniedem, iweġġa' meta jiġi ikkritikat b'mod ingust qabel ma wiehed jara l-fatti. Mhux l-ewwel darba li minhabba l-involvement tiegħu marbut ma' xogħlu u l-hidma tiegħu, hu ddahhal f'sitwazzjonijiet delikati u imbarazzanti. Imma bit-tattika persważiva tiegħu, għen sabiex fil-magġoranza tal-każi l-konflitti kienu solvuti u nstabet soluzzjoni ġusta għall-partijiet kollha.

L-intervista

Wara kuntatt li għamilt miegħu, ftehmna li niltaqa' miegħu l-uffiċċju tiegħu li hu għandu l-Università, fejn hu *Senior Lecturer* fid-Department tal-Filosofija. U għalkemm hafna affarijiet kont diġà nafhom fuqu, tant għandu *curriculum vitae* għanja u tant għamel affarijiet, li ma kinetx faċli għalija li nghanqadhom flimkien f'dan l-ispazju relattivament żgħir.

Kważi aħjar tikteb dak li ma għamilt, milli dak li għamel! Mela għalina....

Twelid u Familja

Fr John tweled fit-22 ta' Awwissu tas-sena 1955 fl-istess dar fi Triq Majjistral, fejn għadu joqgħod s'allum mal-ġenituri tiegħu u kien mghammed il-parroċċa ta' San Lawrenz. Il-ġenituri, li t-tnejn li huma fortunatament għadhom hajjin, huma missieru Ġużeppi li kien *boiler maker* it-Tarzna, kif ukoll ommu Ġuża, xebba Cauchi.

Hu għandu erba' hutu, li huma oħtu l-kbira Marian, illum miżżewwġa Zaffarese, imbagħad hu u warajh għandu lil Lawrence u Doreen, illum kunjomha Raggio, li huma tewmin. Bħala oħtu ż-żgħira mbagħad, hemm Vivienne, miżżewwġa, u saret Cilia La Corte. Naturalment Fr John hu ziju ta' diversi neputijiet.

Soċjetà Mużikali San Lawrenz

Belt Vittoriosa

Edukazzjoni

Bhala skola Primarja hu attenda l-Kulleġġ De La Salle, filwaqt li bhala Sekondarja, ghamel sena s-Seminarju u wara mar l-iskola tal-Gvern, is-*St Joseph Technical School*, kif kienet tissejjah dak iż-żmien, ir-Rahal Ġdid. Wara attenda s-*Sixth Form* ġewwa l-Università l-Qadima, il-Belt Valletta. Biex ma jitliffx il-kors hu ghamel u għadda mill-*A levels* wara sena u dahal l-Università għal kors li wasslu għal Baċcellerat fil-Filosofija - interessanti li t-teżi tiegħu kienet fuq l-estetika tal-films u wara kompli għal Masters fit-Teologija. Fr John kien ordnat saċerdot fil-11 ta' Lulju 1981, 36 sena ilu.

Tfulija

Bhala tfulija tiegħu Fr John kien iffortunat li fil-viċinanzi tad-dar tiegħu, minhabba t-taraġ u toroq pjuttost dojoq fil-qalba tal-*Collacchio* ma kienux jgħaddu karrozzi u hekk kienet isservi biex bhal tfal tamparu joqogħdu jilgħabu. Bhal tfal oħra hu kien jattendi l-*MUSEUM*, għalkemm wara l-griżma ma tantx saddad. Ghamel hafna snin abbati - saħansitra sakemm dahal is-Seminarju, taht il-gwida ta' Dun Ġużepp Caruana. Fr John irrakkontali li Dun Ġużepp ghamel żmien jagħtih il-privat b'xejn tal-Latin sabiex jgħaddi mill-eżami.

Żgħozija

Mill-*MUSEUM* hu dahal iċ-Ċentru taż-Żgħażaġh, li dak iż-żmien kien għadu jibda taht l-enerġija tal-qassis żaġħżuġh Dun Lawrenz Bonnici. Fr John dam iktar minn tmien snin fiċ-Ċentru meta dan kien fl-aqwa tiegħu u tista' tghid li okkupa l-karigi kollha, sakemm laħaq President. Hu kellu għal qalbu hafna iċ-Ċentru, tant li jqis li ha l-formazzjoni tiegħu, anki ta' mexxej, minn hemm. Tenna li kienu hafna ż-żgħażaġh mill-Birgu li tharrġu u harġu miċ-Ċentru u li matul is-snin okkupaw karigi importanti, kemm fuq livell lokali, kif ukoll nazzjonali. Fosthom żewġ membri tal-Kunsill Lokali preżenti, is-Sindku John Boxall u Anton Gellel, li wkoll kellu karigi f'diversi kumitati Vittoriosani. Semmili oħrajn, bhall-ahwa Sacco, Peter Paul u Leonard, Ġużi Zammit, l-ahwa Micallef John u Victor u tant u tant oħrajn. Haġa interessanti u forsi daqsxejn *avant garde* għal dak iż-żmien, kienet li l-attivitajiet kienu jsiru *mixed*.

Hajja Soċjali

Minhabba li nannuh kien il-famuż Wenzu Vellino (Avellino), li flimkien ma' Peppi Gellel u oħrajn kienu jħitu d-drapp, kemm għall-knisja, kif ukoll għal barra, Fr John iddakkar minnu. Fil-fatt meta kien żgħir, billi nannuh kien jieh u hsieb ukoll il-fjuri, spiss kien imur miegħu jixtri l-fjuri bil-karrozza tal-linja minn Haż-Żabbar u anki jghinu jarma l-fjuri fil-parroċċa tagħna. Ta' tifel li kien kien imur jghin lil tal-armar li dak iż-żmien kien għadu primum u mhux organizzat u jiftakar li kienu jridu inizzlul kollu bit-tarjola minn fuq is-sagristija, filwaqt li l-arbli kienu fil-kantina tas-sagrestija. Ta' min isemmi li missieru Ġużeppi ghamel xi żmien anki fil-Kumitat tal-Festa.

Dwar attivitajiet oħra, hu jiftakar li kienu jilgħabu l-ballun il-Fortini tista' tghid tul tmiem il-ġimgħa kollha, kif ukoll anki Verdala, "barra s'intendi li regolarment konna nilgħabu l-ballun fit-triq tagħna".

Stqarr miegħi li ta' tifel li kien, kien baqa' impressjonat meta miet il-kuġin tiegħu Paul Fleri u bhal hafna Vittoriosani, jiftakar sew it-tragedja li kienet sehhet, meta kienet intradmet omm is-Sindku tal-Birgu John Boxall.

Il-festa tat-tfal

Attività oħra li kien jorganizza Fr John flimkien mat-tfal tat-triq u li jien niftakarha sew għax ma konniex noqogħdu wisq 'il bogħod, kienet il-festa hekk imsejjha "tat-tfal", naturalment ta' San Lawrenz, fit-triq tiegħu. Tajjeb nikteb li dak iż-żmien festi simili kienu popolari sew, tant li jien niftakar almenu tlieta, wahda fi Triq id-Dejqa organizzata minn Manuel Camilleri u Joe Borg, kien hemm dik tal-Mandraġġ, kif ukoll dik li ahna konna norganizzaw fuq il-bejt ta' Lora u Renzo Scerri, minbarra oħra li kienet issir ta' San Duminku biswit il-kunvent.

Niftakar ċar li kienet tittella' statwa żgħira ta' San Lawrenz Jagħti d-Dawl lill-Għomja fil-gallarija tad-dar tiegħu u niftakar ċorma kbira ta' tfal għal din il-festa, tanti li Fr John kien jarma l-pavaljuni bil-lejl biex ma jtellfuhx it-tfal u jien meta kont inqum kont insibhom lesti. Bhala liedna, din kienet issir bil-biljetti tal-lottu għax dak iż-żmien kull min kien jilgħab il-lottu kien jingħata biljett u l-kompjuter kien xi haġa tal-fantaxjenza!

Vokazzjoni

Għal Fr John it-triq għas-saċerdozju kienet xi haġa naturali, biex ngħidu hekk, imma l-ewwel xrar konkreti beda jhossom meta hu kellu madwar 11-il sena u darba fix-xahar kien imur is-Seminarju għal-laqqhat tal-vokazzjonijiet - dak iż-żmien kien jieh u hsiebhom Dun Frans Bonnici. Kien bl-ghajjnuna ta' dawn il-laqqhat li hu beda jżen u jixtar il-vokazzjoni tiegħu. Stqarr miegħi li f'dan kollu kien ta' ghajjnuna kbira għalih ukoll Dun Ġużepp, li dejjem segwih sakemm dahal is-Seminarju. "Dun Ġużepp tista' tghid kien il-mentor ta' hajti, flimkien ma' saċerdot iehor, Fr Peter Serracino Inglott."

Fil-fatt wara s-*Sixth Form*, hu dahal is-Seminarju, li dak iż-żmien kien fejn illum hemm il-Kurja tal-Arcisqof, il-Floriana. Hemm dam tlett snin, sakemm wara sena barra biex jerga' jabsibha dwar li-vokazzjoni tiegħu, wara kompli l-istudju tiegħu f'Tal-Virtù, ir-Rabat, fejn mar is-Seminarju. Fis-sena barra hu hadem it-Tarzna, *waiter* mal-*canteen* tal-Università u anki ghamel xahar l-Amerika f'post jismu Baton Rouge, f'Louisiana. "Xtaqt hafna jkollni esperjenza konkreta ta' xogħol iebes kif hu x-xogħol fit-Tarzna u llum inhares lura b'sodisfazzjon li t-Tarzna tatni din l-opportunità."

Fis-sitt sena hu nhatar djaknu u ntbagħat jahdem fil-parroċċa ta' San Girgor, f'Tas-Sliema. Kien ordnat saċerdot fil-Konkattidral ta' San Gwann mill-Arcisqof Mercieca fil-11 ta' Lulju tas-sena 1981, flimkien ma' 21 djakni oħra, fosthom id-Dumnikan Fr Charles Tabone, li hu wiċċ familjari fix-xandir.

Ma jistax jonqos li l-ewwel quddies ta' tiegħu għamilha fil-parroċċa tagħna. Bhala l-ewwel xogħol tiegħu, kien

Soċjetà Mużikali San Lawrenz

Belt Vittoriosa

f'Dar L-Emigrant, il-Belt Valletta, fejn hemm kien jahdem ukoll ma' Dun Pawl Camilleri u bhala xoghol pastorali, intbaghat il-parroċċa tal-Isla, fejn fost impenji ohra, kien jiehu hsieb it-tfal li jkunu se jaghmlu il-Grizma tal-Isqof.

Iktar Studju

Fr John qatt ma waqaf jistudja u sena wara li ordna l-Arcisqof talbu jmur Ruma biex ikompli l-istudji tieghu fil-Filosofija. Kien acċettat fl-Università Gregorjana tal-Gizwiti – wahda mill-aqwa universitajiet Pontifiċi f'Ruma, fejn ghamel il-Masters fil-Filosofija u wara kompli ghad-Dottorat, dejjem fil-Filosofija (jigifieri ghal min ma jafx, qabel ismu Fr John minbarra li jgib 'Fr' qabel ismu, ghandu wkoll 'Dr' u xkora ittri wara ismu). Lejn tmien id-Dottorat tieghu, xtaq jaghmel esperjenza mal-morda fi sptar u mar Paterson, l-Amerika, fi New Jersey, fejn kien impenjat bhala *Chaplain* fi sptar ta' aktar minn 800 sodda. Kien ukoll jaghmel parti mill-Kumitat Etiku tal-istess sptar u ghin biex jitwaqqaf sptar ghat-tfal bil-AIDS.

Lura Malta

Wara fis-sena 1990 gie lura Malta, hu nhatar bhala *Visiting Lecturer* tal-Filosofija fl-Università ta' Malta, fejn kien jahdem hafna mal-Prof Fr Peter Serracino Inglott, tant li kien jehodlu postu meta dan ma kienx ikun jista' jaghti l-lectures minhabba l-ipenji tieghu ta' Rettur. Wara sar *Lecturer* u ricentement kien anki promoss ghal *Senior Lecturer*.

Wara li gie mill-Amerika bhala xoghol pastorali baqa' l-Birgu. Jien niftakar ukoll javvicinani biex, ghal-kemm kont ghadni *single*, ngħinu jgħaqquad grupp ta' koppji li konna niltaqghu s-Sibt wara nofsinhar nitkellmu ftit flimkien, imbagħad niehdu kafè flimkien. Niftakar li kien żmien sabih u wara jien u l-mara (dak iż-żmien għarus) konna nistennewh bil-herqa.

Media tal-Knisja

F'dak il-perjodu Fr Joe Borg hajru biex jidhol fil-medja tal-Knisja u beda jaghti kontribut fil-gazzetta IL-GENS u wara anki l-RTK meta twaqqaf. Biz-żmien hu lahaq anki editur tal-gazzetta IL-GENS wara Nikol Baldacchino u anki għal xi żmien *Chairman* tal-RTK (għeli anki ikkonfrontajna lil xulxin fuq bażi tax-xogħol tiegħi fil-GWU)

Użura

Fix-xogħol tiegħu ta' ġurnalista, Fr John beda jinteressa ruhu fil-problema kbira tal-użura f'pajżna u saħansitra ha l-inizjattiva biex, wara ricerka li għamel, iwaqqaf, flimkien mal-CARITAS, il-Fondazzjoni Vittmi Użura, li għadu jahdem fiha sal-lum. Tant hu hekk li spiss ikun mistieden jtkellem fuq programmi tat-TV dwar din il-problema.

Fil-Birgu

Fiz-żmien l-Arcipriet Fr Joe Caruana, kien dahal fil-Kumitat tal-Festa u fost il-hafna impenji tiegħu bhala Segretarju f'dan il-Kumitat, fis-sena 2000 beda jiehu hsieb jikkoordina l-Programm tal-Festa. S'intendi Fr John iservi ta' pont kull meta jkollna Arcipriet ġdid fil-parroċċa tagħna. Nafu ikoll li meta spicċa Fr Joe Cilia fl-2015, hu ngħata l-inkarigu li jmexxi l-parroċċa sakemm jiġi l-Arcipriet il-ġdid u f'dik is-sena l-festa ntlagħtet minn maltemp kbir, tant li San Lawrenz dik is-sena ma hariġx fl-10 ta' Awwissu. Fic-ċirkostanzi Fr John, wara li sema' l-pariri ta' shabu s-sacerdoti u ta' daww involuti fil-festa, talab il-permess tal-Arcisqof biex San Lawrenz johroġ ġimgha wara, haġa storika li qatt ma saret qabel u li żgur tibqa' fil-memorja

tal-Vittoriosani kollha.

Minhabba n-nuqqas kbir ta' sacerdoti Fr John jaghmel hafna xogħol pastorali - hafna minnu ma jidhix, u hu qrib hafna s-Sezzjoni Żgħażaġh Palmizi fl-attivitajiet tagħhom u ż-żgħażaġh tal-parroċċa. Kien strumentali biex snin ilu jitwaqqaf ir-Rock Opera Group, li kull sena jtella' xogħol mużikali, grupp li illum sar magħruf ma' Malta kollha għal-livell ta' produzzjonijiet li jtella'. "Tapprezza, dan hu investment utli hafna maż-żgħażaġh tagħna, li veru jehodli hafna hin, imma hu mod kif ngħinu ż-żgħażaġh tagħna jikbru u jammaturaw fil-fidi, barra li s'intendi ngħinuhom jaffrontaw il-hajja".

Fr John hu mpenjat ukoll f'hafna xogħol prezzjuż iehor, fost ohrajn, jgħaddi hafna sigħat fil-*counselling* u tista' tgħid li hu dejjem disponibbli li jgħin lil kull min ikoll bżonn ta' xi għajjuna. Apprezzat ukoll għall-mod kif iqaddes, billi jagħzel kant modern u attwali b'messaġġ (anki jekk ma jkunx bil-Malti), kif ukoll l-omelija dejjem tkun friska u marbuta mal-problemi tal-lum. Fil-fatt hafna huma daww, anki barra mill-Birgu, li jiġu fil-parroċċa tagħna għal quddiesa tal-Hadd filgħaxija li normalment iqaddisha hu.

Żewġ kurżitajiet

Lil Fr John għamiltu żewġ mistoqsijiet li żgur li hafna nies jistaqsuhom. L-ewwel wahda, għaliex hu qatt ma sar kanonku u l-ohra, għaliex qatt ma sar Arcipriet tal-parroċċa tagħna. Dwar l-ewwel wahda, weġibni li għalih it-titli mhux tant importanti. Jemmen li dak li jagħmel sacerdot tajjeb hu l-impenn tiegħu mal-komunità, l-aktar ma' daww li jkunu fil-bżonn u fil-periferija. Dwar għaliex qatt ma sar Arcipriet tal-Birgu, hu stqarr li l-Arcisqof kien talbu li jsir Arcipriet wara li spicċa Fr Cilia, imma fl-istess waqt jibqa' jżomm it-tagħlim l-Università. Fr John ma qabilx ma' din il-proposta għax tul iż-żmien li għamel imexxi l-parroċċa għaraf li li tkun Arcipriet hu impenn *full-time*. "Sincerament ma tistax tkun Arcipriet u *Lecturer* fl-istess hin. Kien għalhekk li tkellimt mal-Arcisqof u qbilna li jkun tajjeb li nibqa' l-Università, fejn hemm bżonn kbir mal-istudenti".

Fehmiet fuq ... il-Festa

Għalkemm Fr John ihobbha hafna l-festa, bhala sacerdot jinkwieta għall-fatt li l-festa saret l-ikbar espressjoni kulturali u religjuża tal-Birgu. Jaraha li tingħata importanza sproporzjonata u tassorbi hafna riżorsi li forsi jistgħu jintużaw banda ohra. Fr John kompli: "Il-Birgu illum sar art tal-missjoni għax irridu niftakkru li nofs il-membri tal-parroċċa ma jisimghux quddies nhar ta' Hadd. Mhux l-obbligu ta' nhar ta' Hadd fih innifsu, daqskemm il-bżonn ta' Alla fil-hajja tagħna li qiegħed dejjem jonqos. Irridu naħdmu bis-shih biex in-nies inqarrbuhom lejn Alla." Hu zied li minkejja id-diffikultajiet kollha l-festa kompliet tikber u tissahħah u s-sehem taż-żgħażaġh kompli jikber. "Tajjeb napprezzaw li mingħajr dawn iż-żgħażaġh impenjati fil-festa, il-festa ma ssirx."

Dwar il-Birgu

Fr John kompli: "Napprezza hafna x-xogħol kbir tal-Kunsill Lokali taht is-Sindku habrieki tagħna John Boxall, iżda ċerti problemi fil-fehma tiegħi jridu jiġu indirizzati, bħalma hi l-problema tal-parkeġġ u l-edukazzjoni. Għadni nkwetat bin-numru żgħir ta' żgħażaġh mill-Birgu li jmorru l-Università. Nemmen li rridu ninvestu aktar fl-edukazzjoni u nheggu lill-ġenituri biex jemmnu fil-*long term benefits* tal-edukazzjoni." Hawn Fr John qal li nisgħu naghmlu użu aħjar mill-ispazji li għandna fil-Birgu, bħalma hi l-*area* tal-Fortini, "għaliex iż-żgħażaġh tagħna ma għandhom spazji biżżejjed fejn jimirru u jistrieħu".

Soċjetà Mużikali San Lawrenz

Belt Vittoriosa

Fr John jara li għal Beltna hemm prospetti tajbin, imma tenna li ċerti problem iridu jiġu ndirizzati. Tkellem imbagħad dwar il-proġett tal-Pjazza ...

“ghadni nohloq u nittama li dan il-proġett jitlesti u xi darba għad naraha bla karrozzi.”

Dwar... il-Każin.

Fi kliem Fr John stess: “Niftaħar mal-barranin li għandna Każin miżmum tajjeb hafna u dan hu hafna dovut għall-familja Farrugia. Tajjeb li riċentement sar xi tibdil fil-bar, imma dan tallef xi ffit mill-fizjonomija tiegħu bhala Każin tal-Banda. Imma kollox ma’ kollox il-gejjieni jidher sabih”.

Gran Finale

F’okkażjonijiet oħra kont insellem lil min intervistajt u ndabbar imma ma’ Fr John kelli l-*gran finale* għax hu gentilment stedinni (u importanti hallas hu) għall-ikel fil-

canteen tal-Università ... nittama (anzi nistenna) li jsehh l-istess fl-intervisti li se jkolli fil-futur!

Għeluq

Biex nagħlaq b’dak li ktibt, jidher li dan is-sacerdot, li mhux dejjem kien u jkun apprezzat kif jixraq, għalkemm bhal kull persuna għandu d-difetti tiegħu, wera li anki jekk gejj minn familja tal-haddiema minn post fil-Kottonera, bl-istinkar u bl-istudju rnexxielu jilhaq f’hafna karigi ta’ livell nazzjonali. Mhux biss, iżda anki nazzarda nikteb fuq livell internazzjonali, anki permezz ta’ diversi konferenzi li attenda. Imma minkejja dan l-*exposure* nazzjonali, hu rnexxielu li qatt ma jabbanduna l-ewwel nett il-familja tiegħu, speċjalment il-ġenituri li hu jhobb daqs il-mimmi ta’ għajnejh, kif ukoll il-bżonnijiet soċjali u pastorali tal-Birgu tagħna. Żgur li nies bhal Fr John mhux biss għandna bżonnhom, iżda huma kruċjali għal Birgu għax huma *role model* li kull zaġġugh għandu jseġwi. F’isem in-nies tal-Birgu, grazzi Fr John.

ATTIVITAJIET GHAX-XHUR TA’ NOVEMBRU-DICEMBRU 2017

L-Erbgħa 1 ta’ Novembru	Festa tal-Qaddisin Kollha
Il-Ġimgħa 3 ta’ Novembru	Fis.7.00 pm Laqgħa tal-Kummissjoni Proġetti/Manutenzjoni
Is-Sibt 4 ta’ Novembru	Nattendu għall-Quddiesa ta’ Radd il-Hajr ta’ l-ex-Arċipriet Kan. Joe Mizzi Fis-7.30pm Kuncert Annwali mill-Għaqda Każini tal-Banda
Il-Hadd 5 ta’ Novembru	Fis- 7.00am. Quddiesa għar-ruh il-Bandisti u Membri Mejtin
L-Erbgħa 8 ta’ Novembru	Fis-7.00pm Laqgħa tal-Kummissjoni Finanzi
Is-Sibt 11 ta’ Novembru	Konferenza Nazzjonali organizzata mill-Għaqda Każini tal-Banda Fit-8.00pm Ikla fil-Każin għall-Membri u l-Familji tagħhom
It-Tnejn 13 ta’ Novembru	Fis-6.30pm Laqgħa tal-Kummissjoni Banda
Il-Ġimgħa 17 ta’ Novembru	Fis-7.00pm Laqgħa Ġenerali Straordinarja
Is-Sibt 18 ta’ Novembru	Fil-5.30 Quddiesa fil-Katidral u wara Marċ -Festa ta’ Santa Ċeċilja
It-Tlieta 21 ta’ Novembru	Fis-7.00pm Laqgħa tal-Kumitat Ċentrali
Il-Ħamis 23 ta’ Novembru	Laqgħa tal-Kummissjoni Plancier
Is-Sibt 25 ta’ Novembru	Lotterija b’risq il-Każin
Il-Ġimgħa 8 ta’ Diċembru	Festa Pubblika - L-Immakulata Kuncizzjoni
It-Tlieta 12 ta’ Diċembru	Fit-8.00pm Ikla tal-Milied fil-Preluna Hotel
L-Erbgħa 13 ta’ Diċembru	Festa Pubblika Ir-Repubblika
Il-Ġimgħa 15 ta’ Diċembru	Fis-7.00pm Laqgħa tal-Kumitat Ċentrali
Is-Sibt 16 ta’ Diċembru	Lotterija b’risq il-Każin
Il-Hadd 24 ta’ Diċembru	Sehem tal-Banda fil-Proċessjoni tal-Bambin
It-Tnejn 25 ta’ Diċembru	JUM IL-MILIED
Il-Ħamis 28 ta’ Diċembru	Fit-8.00pm Party tal-Milied fil-Każin
Il-Hadd 31 ta’ Diċembru	L-ahhar Jum tas-Sena

hsbc.com.mt

☎ 2380 2380

HSBC

Approvat u mahruġ mill-**HSBC Bank Malta p.l.c.**, 116, Triq i-Arcisqof, Valletta VLT1444

MIFSUD GARAGE LTD.

IRONMONGERY

Għal dak kollu li wieħed ikollu b'zonn għad-dar

56, LA VALLETTE STREET, VITTORIOSA

Tel: 2180 7535

BUILDING CONTRACTORS, PLANT FOR HIRE

Cranes

Bobcats

Tower ladders

Mini skips

Concrete mixer with High up

356 99499623

paul.ciliabros@gmail.com

PAUL CILIA

assicurazzjoni fuq
il-ħajja b'xejn meta
tixtri karozza

impenn fejn is-suċċess tiegħek

BOV

Bank of Valletta

BOV PERSONAL LOANS

2131 2020 | bov.com

Mahruġ minn Bank of Valletta p.l.c.,
58, Triq San Zakkarja, 4-Belt Valletta VLT 1100

Is-sejf personali kollu huwa suġġett għall-kriterji normali ta' sejf u għall-approvazzjoni finali mill-fergħa tiegħek tal-BOV. Il-benefiċċju ta' assigurazzjoni b'xejn fuq il-ħajja huwa ta' massimu ta' €25,000 għal kull faċilità, sal-età ta' 69 sena jew sakemm tithallas il-faċilità skont x'jaghlaq l-ewwel. Japplikaw xi termini u kundizzjonijiet.

Breakaway Travel

Blacktown

George Vella
Managing Director

94 Cnr Main & Campbell Street
BLACKTOWN NSW 2148
PO Box 27, BLACKTOWN NSW 2148

Tel: 02 9622 7799

Fax: 02 9671 6706

Mobile: 0408 079 246

Email: gvella@breakawaytravel.com.au

*Proud to be associated with the Committee
of the St Lawrence Band Club, Vittoriosa, Malta*

